

Irena Sławińska – teoretyk literatury, tłumaczka dzieł z języka francuskiego

Polecana/Omawiana książka”

IRENA SŁAWIŃSKA: *Szlakami moich wód*, Norbertinum, Lublin 2004.

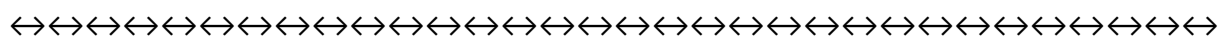
Słowa kluczowe: Wilno ↔ Toruń, niezamężna, języki obce, patriotyzm, KUL

Seria: Profesorki Super-Babki
Odcinek nr: 55

Bohaterką kolejnego odcinka jest Pani Profesor Irena Sławińska¹ (1913-2004), która jak wielu wilniuków, naukowców, po zakończeniu drugiej wojny światowej przeniosła się (na krótko) do Torunia, by w końcu osiąść w Lublinie. Należy do grupy bohaterek mniej znanych lub zapomnianych.

Urodziła się 30 sierpnia 1913 roku w Wilnie (zmarła w Warszawie). Zatem przyszła na świat ponad 100 lat temu, w zaborze rosyjskim. W okresie I wojny światowej była kilkuletnią dziewczynką. Przeżyła 91 lat. Wilno było miastem promieniującym na całą Polskę – kulturą, nauką i sztuką. Nasza Bohaterka ukończyła Gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej. Jako czternastolatka zaczęła zarabiać korepetycjami, ucząc języka francuskiego i matematyki („mieszanka piorunująca”). Domowy program rozwoju intelektualnego obejmował też naukę języków – łaciny, francuskiego, włoskiego oraz niemieckiego, ale nie rosyjskiego, choć Jej rodzice musieli go znać. Dopiero co odrodziła się Polska! Zatem Jej poziom znajomości francuskiego od lat młodzieńczych **już był wysoki**. Dodatkowo udzielanie korepetycji wymaga szczególnie głębokiej znajomości słownictwa i gramatyki. Jak zwykle – nasze

¹ http://www.bu.kul.pl/irena-slawska-1913-2004-we-wspomnieniach,art_11233.html; zdjęcia Bohaterki oraz życiorys.

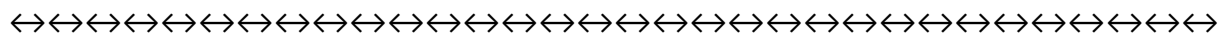
Pod jej kierunkiem powstało około 350 prac magisterskich, była też promotorem ponad 40 prac doktorskich (14 z jej doktorantów uzyskało habilitację) – rzadko kto z profesorów ma ponad 20 doktorantów, ale **40** to absolutna rzadkość. O swojej pracy pedagogicznej powiedziała:

„Wypadło mi profesorować na wielu uniwersytetach polskich i zagranicznych (zaoceanicznych). Wyrosły z tego trwałe przyjaźnie. Świadectwa byłych [moich] studentów utwierdzają mnie w przekonaniu, że podjęcie tej roli nie było życiową pomyłką ani iluzoryczną satysfakcją. Może właśnie to powołanie wiąże się z ogołoceniem, bezdomnością, samotnością, które stały się moim udziałem? Wielki Reżyser, który rozdziela role, lepiej wie od nas, aktorów, w jakiej przestrzeni i w jakim zespole mamy swoją rolę odegrać. A także – kiedy nas ze sceny odwoła”.

Irena Sławińska pełniła również funkcję *visiting professor* na uniwersytetach europejskich – Katolickim Uniwersytecie Louvain (Belgia), Uniwersytecie we Fryburgu (Szwajcaria) oraz na kilku uniwersytetach amerykańskich (Brown University i University of Illinois) i kanadyjskich (Montreal, Toronto). Francuski miała „w jednym palcu”, angielskim także musiała władać wzorowo, skoro prowadziła zajęcia w USA!!!

Wypromowanie tylu następców w sztafecie pokoleń pracowników uniwersytetu oznacza iż miała tzw. szkołę, Jej wiedza i sposób pracy promieniowały na wielki zespół ludzi. Ważne wydaje się także uczestnictwo w stażach, konferencjach oraz wykładach zagranicznych – dla niej samej, ale i dla grona Jej współpracowników. Przywozi się idee, tematy badawcze, podpatruje się innych, ale rozślawia się i nasz kraj...

Strona 146: Pani Profesor zainicjowała tzw. obozy naukowe-językowe dla kadry, aby wszyscy Jej współpracownicy szlifowali swój angielski. Eseista był na podobnym obozie-szkole z Politechniki Śląskiej w okolicach Zawoi. Wydaje się, że dzisiaj angielski znają wszyscy, ale okazuje się, że nie wszyscy chcieli przeprowadzić cykl **40 godzin**, wykładów, które zrealizował autor eseju w FH we Frankfurcie nad Menem (w 2001r.), przy prawie 100% obecności na sali wykładowej niemieckiego

UWAGI DODATKOWE

Twórczość (wybór, książki)

- *Tragedia w epoce Młodej Polski* ([1948](#), [monografia](#))
- *Pięć studiów o Norwidzie* ([1949](#), współautorka)
- *O komediach Norwida* ([1953](#))
- *Sceniczny gest poety* ([1960](#))
- *Myśl teatralna Młodej Polski* ([1966](#), [antologia](#) tekstów z epoki, opatrzona komentarzem; redakcja i wstęp)
- *Reżyserska ręka Norwida* ([1971](#))
- *Współczesna refleksja o teatrze* ([1979](#), [synteza](#))
- *Le theatre dans pensee contemporaine. Anthropologie et theatre* ([1985](#))
- *Odczytywanie dramatu* ([1988](#))
- *Teatr w myśli współczesnej: ku antropologii teatru*, Warszawa ([1990](#)). [ISBN 83-01-09327-7](#)
- SŁAWIŃSKA, Irena. *Autoprezentacja formalistów rosyjskich foro externo*. Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1980. Pamiętnik Literacki: czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej. (1980) 71/4, 261-268.

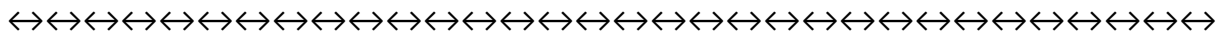
O naszej BOHATERCE

STYK, Maria Barbara. Wspomnienie o śp. Profesor Irenie Sławińskiej (1913-2004). *Roczniki Nauk Społecznych*, 2017, 32.2: 145-158.

KACZMAREK, Wojciech. Profesor Irena Sławińska (1913-2004). Osoba i dzieło. *Studia Norwidiana*, 2017, 22: 405-414.

KACZMAREK, Wojciech. Listy Romana Ingardena do Ireny Sławińskiej. *Teksty Drugie*, 2005, 1-2: 303-312.

FITAS Adam: "Zatrzymani w stylu. O książkach wspomnieniowych Czesława Zgorzelskiego i Ireny Sławińskiej." (2014): 169-179.

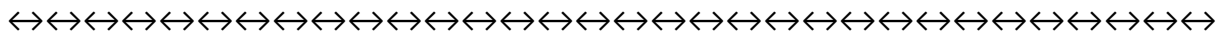
ŚLADAMI BOHATERKI

Wilno

Kościół w Wilnie

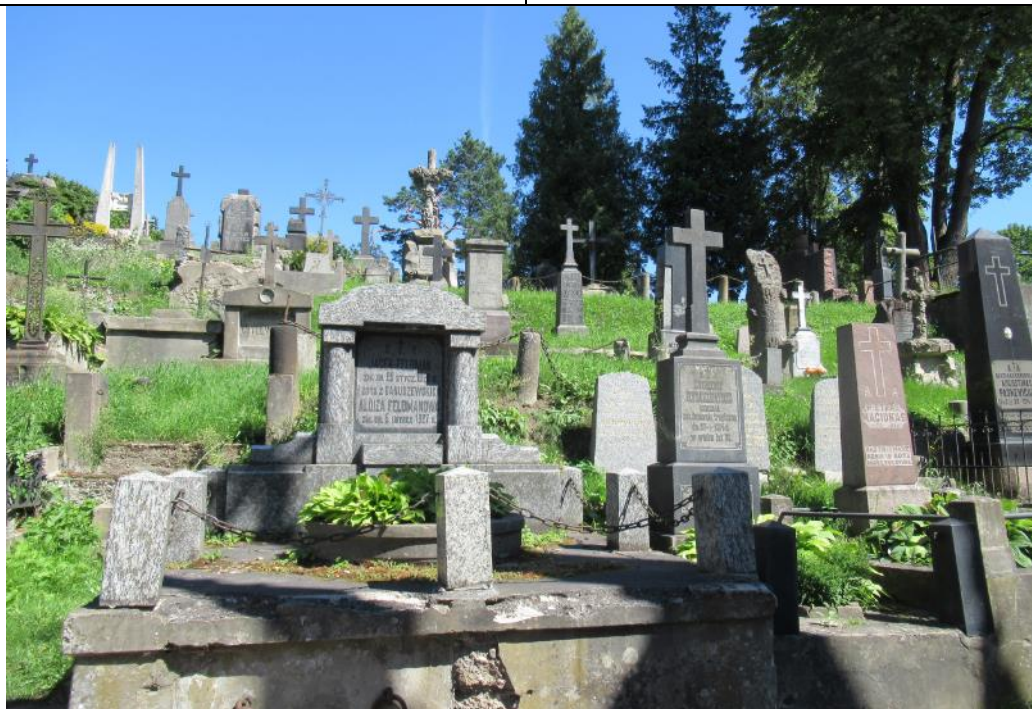

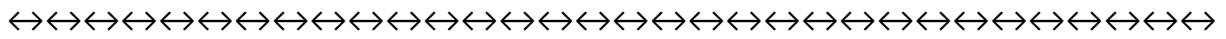

Informacija o zbliżającej się wizycie
Papieża Franciszka

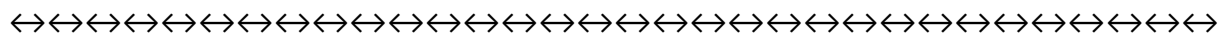
Cmentarz na Rossie w Wilnie

Katedra i Zamek w Wilnie

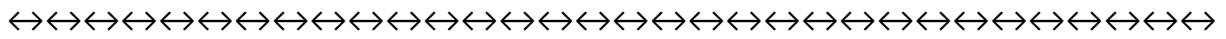

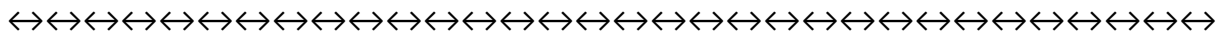

Tablica pamiątkowa dla Czesława Miłosza na budynku Uniwersytetu Wileńskiego.

Nasza BOHATERKA przeprowadzała uroczystość Jego uhonorowanie na KUL w Lublinie.

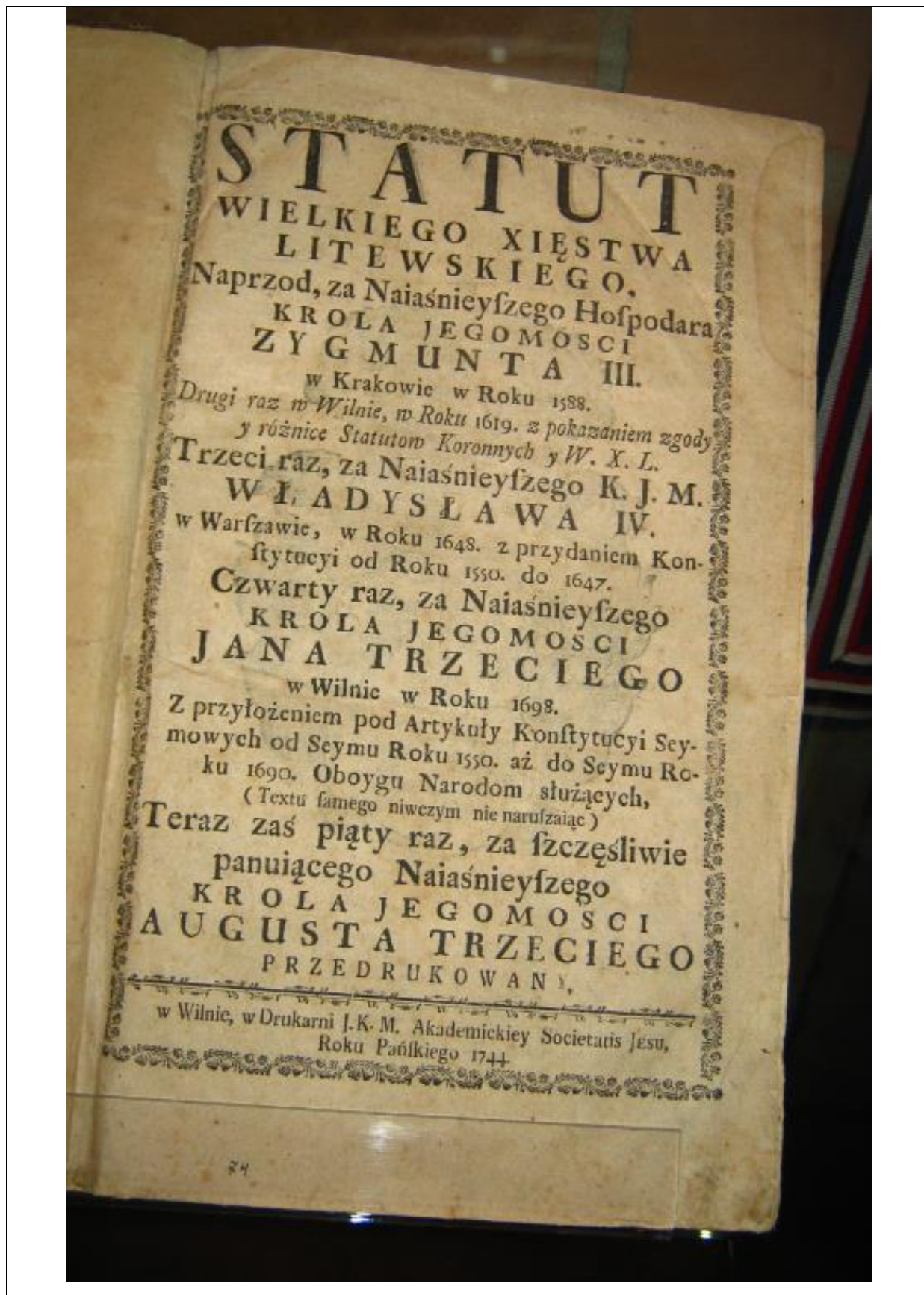
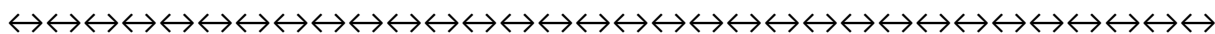

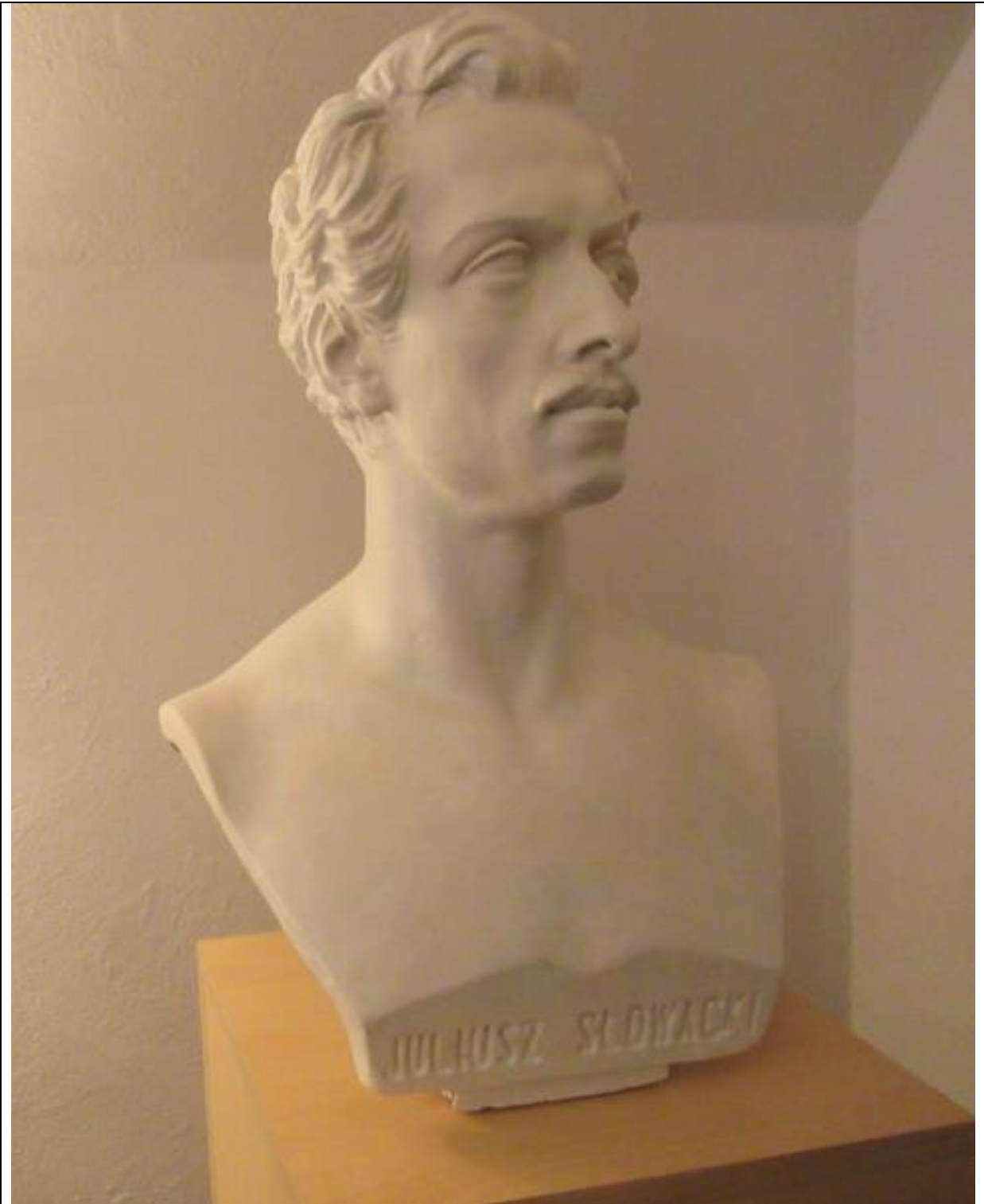
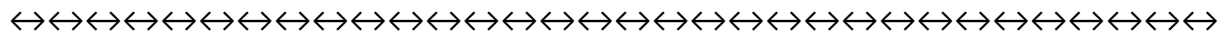

Tablice pamiątkowe
w kościele uniwersyteckim

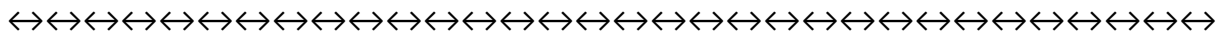

Popiersie Słowackiego w budynku Uniwersytetu.

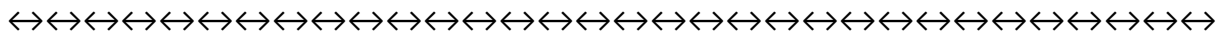
Opuszczamy piękne Wilno, Bohaterka zdecydowała się przenieść do nowej Polski.

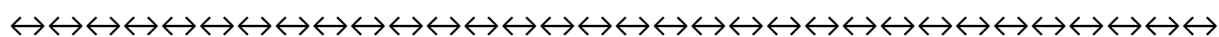
Paryż - nasza Bohaterka była tu na stypendium

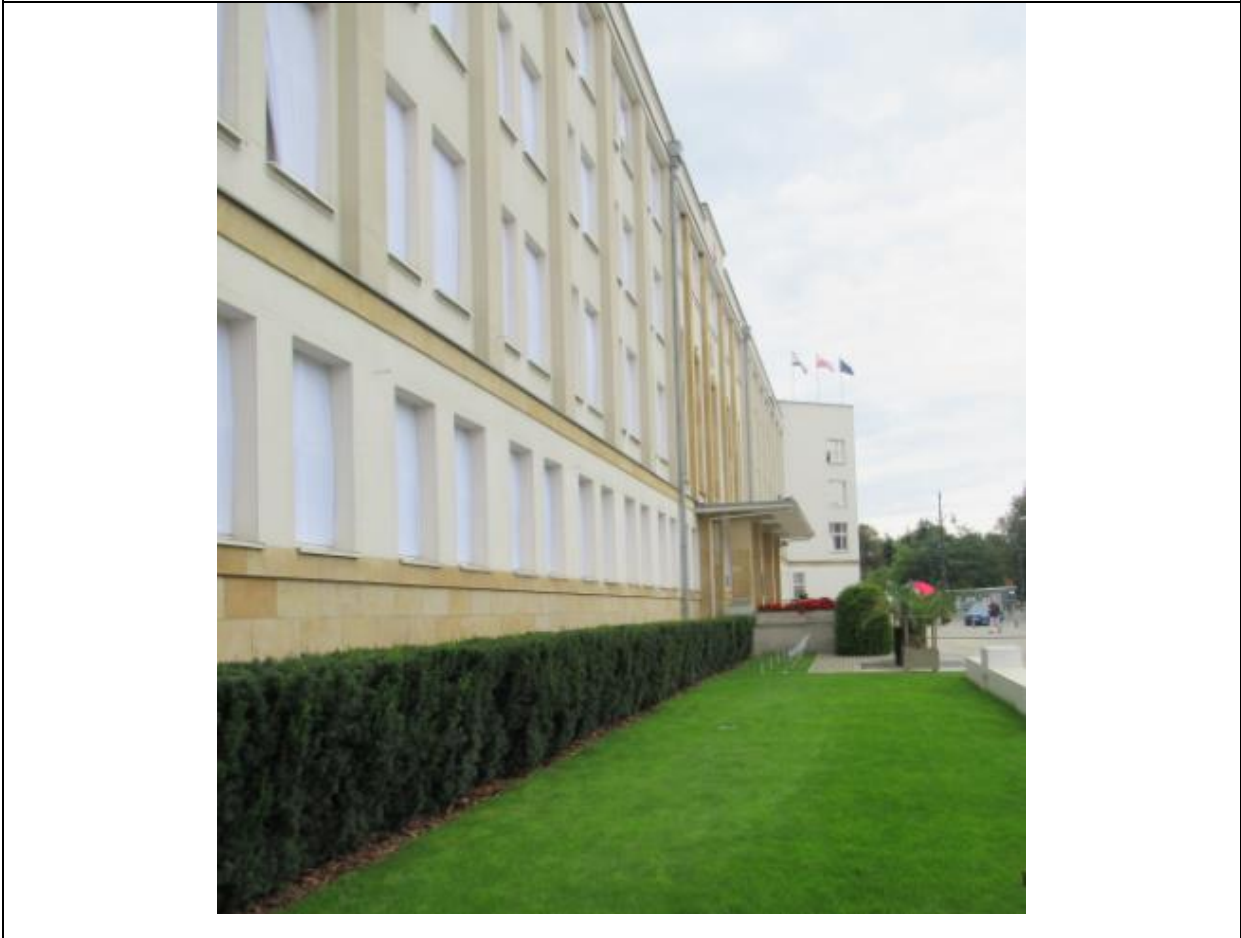

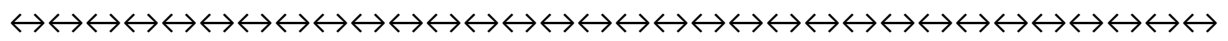

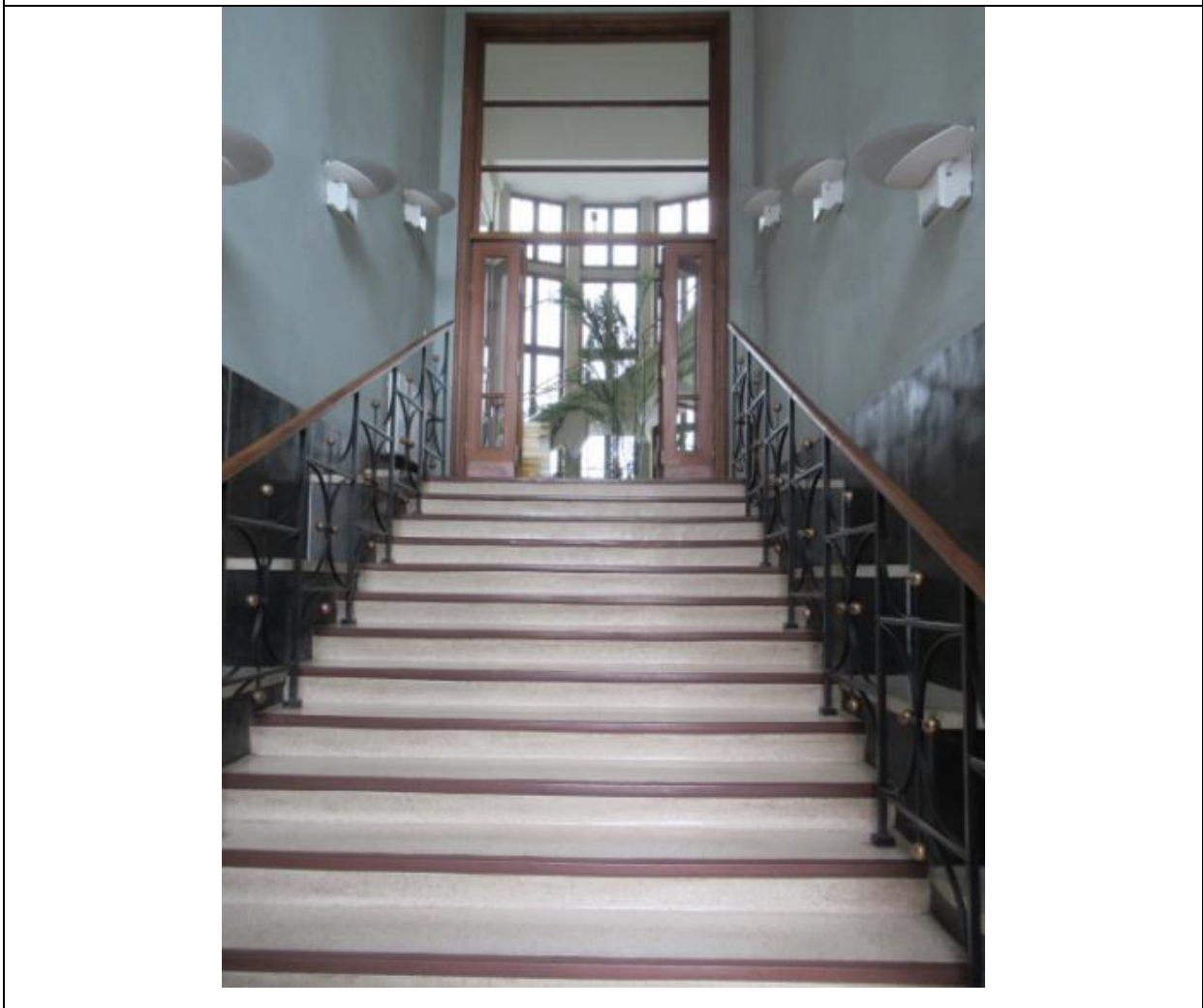
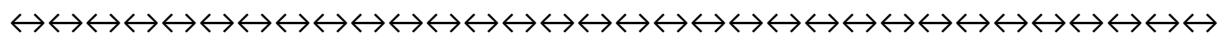
TORUŃ – miasto, gdzie uzyskała doktorat

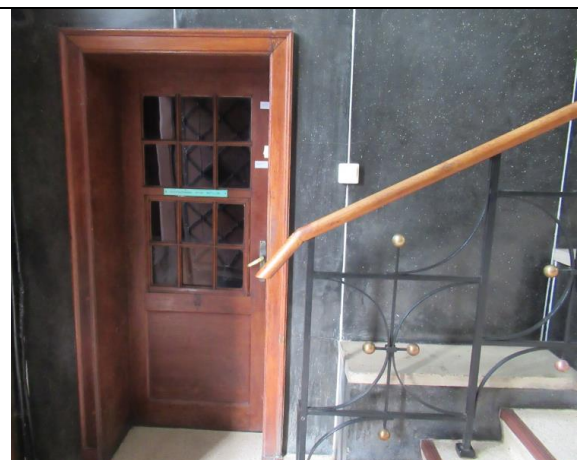
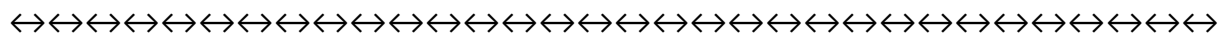

Budynek Urzędu Wojewódzkiego – województwo kujawsko-pomorskie

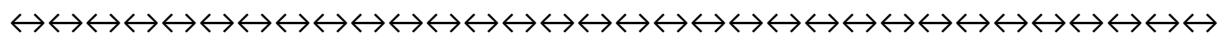

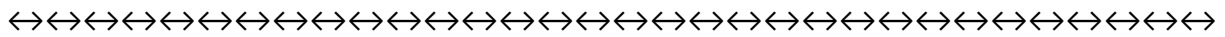

Wnętrza w stylu „Art. Deco”

Teatr w Toruniu im Wilama Horzycy

Zdjęcia wykonał: Stan Zawiślak¹⁰

¹⁰ Trwa narodowa kwarantanna (marzec 2020), zdjęcia z KUL zostaną zrobione, gdy będzie można podróżować i będą opublikowane w eseju dotyczącym innej Bohaterki z Lublina.